

EU rozhodla o ropě a plynu z Ruska: události z noci 26. března

27. 3. 2022 josh-xy komentářů: 20

Summit EU v Bruselu přijal závěrečný dokument, jehož část je věnována energetice, a pokračuje v linii naznačené ve Versailleské deklaraci (11. března) k rychlému zbavení se závislosti na ruském plynu, ropě a uhlí. Závěry Evropské rady vycházejí z návrhů Evropské komise (EK) a složité, hodinové diskuse lídrů EU. Dokument odráží hlavní myšlenky, nenabízí však konkrétní řešení, která má však EK navrhnout do konce května. „Evropská rada se těší na komplexní a ambiciózní plán vypracovaný v úzké koordinaci s členskými státy, který komise k této otázce představí do konce května 2022,“ **uvádí** se v dokumentu zveřejněném večer 25. března .

Země Evropské unie a Evropská komise budou pracovat na dobrovolných společných nákupech plynu a vodíku, vyplývá ze závěru summitu hlav států EU. „S ohledem na příští zimu budou členské státy a Komise urychleně... spolupracovat na dobrovolném společném nákupu plynu, LNG a vodíku, přičemž co nejlépe využijí kolektivní politickou a tržní váhu Evropské unie a jejích členských států k snížení ceny při vyjednávání,“ — **říká** v dokumentu. Předpokládá se, že země EU urychleně dobudují a zkvalitní plynárenské a elektrické propojení v rámci Evropské unie, včetně plné synchronizace elektrických sítí. Společná platforma pro zadávání zakázek bude otevřena také zemím západního Balkánu a třem přidruženým východním partnerům. Lídři zemí EU se také shodli, že proces plnění zásobníků plynu v Evropské unii by měl začít co nejdříve.

Německo se může osvobodit ze závislosti na ruském plynu rychleji, než se běžně věří, **řekl** německý kancléř **Olaf Scholz** na tiskové konferenci 25. března . „Staneme se nezávislími na ruském plynu rychleji, než by mnozí očekávali,“ **řekl** v Bruselu po summitu EU s tím, že Německo je méně závislé na ruských dodávkách než některé jiné země. Navíc dodal, že proces získávání nezávislosti zemí EU na ruském plynu se nyní stal nezvratným.

Srbský prezident **Aleksandar Vučić** vyjádřil pochybnost, že Evropa bude schopna v příštích letech opustit ruský plyn. Uvedl to 25. března v rozhovoru pro kanál RTS-2. „Je málo plynu, takže je samozřejmě nutné mluvit s Rusy. Evropa bude směřovat ke snížení závislosti na ruském plynu, ale zda to bude v příštích letech, je velmi obtížné,“ **řekl** Vučić. „Evropa spotřebuje 500 miliard metrů krychlových. m plynu, zatímco Amerika a Katar mohou nabídnout 15 miliard, a to je až do poslední molekuly. Mnohokrát jsem mluvil s [ázerbájdžánským prezidentem Ilhamem] Alijevem, ale problém je v tom, že není žádný plyn. Proto Němci a Rakušané, [rakouský kancléř] **Karl Nehammer**, se kterým jsem mluvil, říkají: „Nemůžeme se zničit, pokud uvalíme sankce na Rusko v otázce ropy a plynu, zničíme sami sebe, že se s někým vrhneme do boje, ale předtím se střelíme do nohou?“ Mluvím o tom, co dnes vidí jednotliví racionální lidé na Západě,“ **řekl** srbský vůdce .

Italský premiér **Mario Draghi** 25. března **řekl**, že neočekává, že by Rusko omezilo dodávky plynu. „Neočekáváme pokles dodávek,“ **řekl** Draghi po summitu EU v Bruselu. Podle televizní stanice TGcom24 premiér zopakoval, že nápad Ruska převést platby za ruský plyn dodávaný do zemí EU do rublů, považuje za porušení smluv. „Potvrzuji, co jsem **řekl** včera.“ Takový krok je porušením smluv, které uvádějí, že platba musí být provedena v eurech nebo dolarech. Nyní Evropská komise prostuduje právní aspekty,“ **řekl** Draghi .

Norsko jako země vyvážející plyn se na summitu EU vyslovilo proti zavedení cenového

stropu plynu na evropském trhu, řekl v pátek 25. března italský premiér **Mario Draghi**. „Zisky norské vlády v posledních měsících dosahovaly 150 miliard dolarů na 5 milionů obyvatel: to ukazuje mimořádné zisky a vysvětluje jejich setrvání v otázce cenového stropu. Je to pochopitelné – brání se opatřením, která jejich zisky sníží, nikoli však odstraní. Vždy máme na paměti, že cenový práh se vztahuje na ruského dodavatele, ale ve skutečnosti jsou severními dodavateli plynu norské společnosti,“ **uvádí** Draghiho slova italská La Repubblica. Itálie na summitu zemí EU navrhla zavést strop na ceny plynu, aby udržela růst cen pohonných hmot, ale s kolegy v alianci zemí se nepodařilo dohodnout na omezujících opatřeních. Norsko není členem Evropské unie, ale jako země vyvázející plyn je součástí Evropského hospodářského prostoru.

Česká ministryně obrany **Jana Černochová** zrušila svou cestu do Maďarska kvůli postoji Budapešti k protiruským sankcím. V pátek 25. března to podle rozhlasu **Irozhlas řekla novinářům**. „Na jednání šéfů ministerstev obrany skupiny V4 do Budapešti (30.-31. března) nepůjdu. Vždy jsem prosazovala kontakty ve skupině V4 a velmi mě rozčiluje, že nyní je levná ruská ropa pro maďarské politiky důležitější než ukrajinská krev,“ řekla Černochová. Podle jejího názoru by se kolegové z V4 měli sami rozhodnout, zda do Budapešti pojedou. Téhož dne šéf maďarského ministerstva zahraničí **Peter Szijjártó** oznámil, že jeho země odmítá dodávat zbraně Ukrajině přes její území v reakci na výzvu Kyjeva. Maďarsko se také nehodlá vzdát ruské ropy a plynu.

Rozhodnutí ruského prezidenta **Vladimira Putina** převést poplatky za zemní plyn pro nepřátelské země na rubly vyvolalo nervozitu na západních energetických trzích, **píše** německý magazín Spiegel. Autoři publikace poznamenali, že tento manévr způsobil zmatek v představenstvech evropských energetických koncernů a ministerstev hospodářství zemí EU a donutil jejich představitele „mračit čelo“. Jak v rozhovoru pro časopis poznamenal ekonom **Jens Südekum**, ruskému vůdci se podařilo „omráčit Západ“. „Putin nás tedy nutí obcházet naše vlastní sankce,“ vysvětlil Südekum. Na oplátku odborník na měnu **Peter Bofinger** věří, že se takovými akcemi Moskva snaží posílit rubl. „Pokud budou západní klienti nuceni kupovat rubly za dolary a eura, pak se poptávka po ruské měně zvýší a její kurz se odpovídajícím způsobem zvýší,“ řekl Bofinger. Recenzenti Spiegelu naznačili, že tyto cíle jsou docela dosažitelné. Ekonom **Klaus-Jürgen Gern** zároveň dodal, že pravděpodobně v této situaci centrální banka začne prodávat rubly spotřebitelům plynu prostřednictvím ruských bank, což měnu stabilizuje. „Tímto však Putin dostane Západ do extrémně obtížné pozice, protože západní sankce budou vypadat absurdně,“ uzavřel Gern.